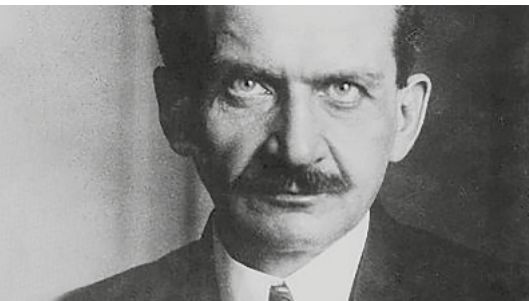

clàssic

Otto Wels

Diputat del Reichstag
(23 de març del 1933)

«No ens podeu llevar l'honor»

La República de Weimar va ser un període convuls de la història d'Alemanya. Les repercussions de la I Guerra Mundial, les reparacions a què s'obligava a fer front a Alemanya i l'ascens de l'extrema dreta nazi van marcar la seva tràgica història. Entre 1932 i 1933 el poble alemany va votar tres vegades en eleccions generals; en totes tres, el partit nazi va ser la força més votada, tanmateix sense aconseguir majoria absoluta. Tot i així, al gener de 1933, el vell president Paul von Hindenburg va nomenar el líder nazi, Adolf Hitler, com a canceller del Reich al capdavant d'una coalició de partits de dretes. Després de l'incendi del Reichstag, que va comportar la il·legalització del Partit Comunista, el govern liderat per Hitler va aprovar la Llei de Concessió de Poders Especials o de Capacitació, que va iniciar la transformació cap al Tercer Reich i la consolidació d'una dictadura feixista de partit únic. És en aquest moment en què el diputat i president del Partit Socialdemòcrata Otto Wels pronuncia un discurs en què s'oposa a apagar l'últim alè de la República de Weimar. El seu va ser l'últim discurs lliure abans de la foscor.

Dames i cavallers! Nosaltres, els socialdemòcrates, donem suport a la reclamació en matèria de política exterior presentada pel Senyor Canceller del Reich, i ho fem més fermament encara si s'escau, ja que l'hem defensada fonamentalment des de bon principi.

En relació a aquesta qüestió, em permetran un comentari personal, a saber: que vaig ser el primer alemany en un fòrum internacional, a la Conferència de Berna del 3 de febrer del 1919, que es va oposar a la falsedat de culpar Alemanya de l'esclat de la Guerra Mundial.

Mai un principi del nostre partit ens ha pogut impedir o ens ha impedit representar les reclamacions justes de la nació alemanya davant d'altres pobles del món.

El Senyor Canceller del Reich va pronunciar abans-d'ahir a Potsdam una frase que subscrivim. Va dir: «*De l'absurd de la teoria de vencedors i vençuts eterns procedeix l'absurd de les reparacions, i, com a conseqüència d'aquesta, la catàstrofe de l'economia mundial*». Aquesta frase, que val per a la política exterior, no val menys per a la política domèstica.

També aquí la teoria de vencedors i vençuts eterns, com va dir el Senyor Canceller del Reich, és un absurd. Les paraules del Senyor Canceller del Reich ens recorden també a unes altres que es pronunciaren el 23 de juliol del 1919 en l'Assemblea Nacional. Aleshores es va dir: *«Estem indefensos, indefensos, però no vol dir deshonorats. Certament, els enemics ens volen prendre l'honor, no hi ha cap mena de dubte. Però aquest intent de calúmnia algun dia caurà sobre els seus instigadors, ja que no és el nostre honor el que sucumbeix en aquesta tragèdia mundial, i ho creiem fins al nostre últim alè»*.

Això pot trobar-se en una declaració que un govern socialdemòcrata va fer aleshores en nom del poble alemany davant de tot el món, quatre hores abans que expirés l'alto el foc, per evitar l'avanç de l'enemic. Aquesta declaració constitueix un afegit valuós a les declaracions del Senyor Canceller del Reich.

D'una pau dictada no sorgeix res de bo, encara menys a casa. Una veritable comunitat nacional no pot fundar-se en ella. El primer requisit és la igualtat davant la llei. El govern

pot protegir-se contra els excessos més crus de la polèmica, pot evitar les crides a la violència i a la pròpia violència amb severitat. Això pot ocórrer si s'aplica a totes bandes de manera igual i imparcial, i si s'evita tractar els adversaris vençuts com si fossin proscrius.

Ens poden prendre la llibertat i la vida, però no l'honor.

Després de les persecucions que ha experimentat el Partit Socialdemòcrata en els darrers temps, ningú pot demanar-li raonablement o esperar d'ell que voti per la llei de capacitació que aquí s'ha presentat. Les eleccions del 5 de març han donat la majoria als partits que formen el govern i, amb això, la possibilitat de governar seguint estrictament el text i l'esperit de la Constitució. On hi ha la possibilitat, hi ha també l'obligació.

La crítica és saludable i necessària. Mai abans, des que hi ha un Reichstag alemany, s'ha cancel·lat el control dels afers públics per part dels representants electes del poble de la manera en la qual ara s'esdevé, i com s'esdevindrà encara més mitjançant aquesta nova llei de capaci-

tació. Una omnipotència del govern com aquesta tindrà repercussions encara més greus, atès que també la premsa ha deixat de tenir qualsevol mena de llibertat de moviment.

Dames i cavallers! La situació que predomina avui a Alemanya se'n dibuixa tot sovint amb els colors més foscos. Com acostuma a passar en aquesta mena de casos, no escassegen les exageracions. Pel que fa al meu partit, aclareixo aquí i ara: ni hem demanat a París una intervenció, ni hem transferit milions a París ni comunicat notícies exagerades a l'estranger.

Seria més fàcil enfrontar-se a aquesta mena d'exageracions si fos possible informar al país distingint la veritat de la mentida.

I encara seria millor si poguéssim testimoniar, de bona consciència, que s'ha restablert la plena seguretat jurídica per a tothom.

Això, cavallers, depèn de vostès.

Els senyors del Partit Nacionalsocialista anomenen el moviment que han desencadenat una revolució nacional,

no nacionalsocialista. La relació de la seva revolució amb el socialisme es limita fins ara a l'intent de destruir el moviment socialdemòcrata, que és des de fa més de dues generacions el portador del pensament socialista, i que ho seguirà sent. Si els senyors del Partit Nacionalsocialista volguessin fer accions socialistes, no necessitarien cap llei de capacitació.

Disposarien d'una majoria aclaparadora en aquesta cambra. Qualsevol proposta seva presentada en interès dels obrers, dels pagesos, dels oficinistes, dels funcionaris o de la classe mitjana comptaria amb la seva aprovació, si no unànime, sí amb una clara majoria.

Ara bé, vostès volen tancar el Reichstag per continuar amb la seva revolució. La destrucció d'allò que existeix no és cap revolució en si mateixa. El poble espera que s'assoleixin resultats positius. Espera mesures efectives contra la terrible misèria econòmica que domina no només Alemanya, sinó a tot el món.

Nosaltres, els socialdemòcrates, hem assumit aquesta responsabilitat en els temps més difícils i per aquest motiu ens han llançat pedres.

Els nostres esforços per a la reconstrucció de l'Estat i de l'economia, per a l'alliberament dels territoris ocupats, passaran la prova del temps.

Hem aconseguit la igualtat davant la llei i un dret laboral social. Hem ajudat a crear una Alemanya en la qual no només els prínceps i els barons, sinó també els homes de la classe obrera, tinguin el camí obert a la direcció de l'Estat. No podeu revertir això sense renunciar al vostre propi *Führer*.

En va quedar l'intent de girar la roda de la història en sentit invers. Nosaltres, els socialdemòcrates, sabem que no es poden erradicar els fets aconseguits amb la política de la força només amb el manteniment de la llei. Veiem els fets aconseguits amb la política de la força en el seu domini present. Però també la consciència de justícia del poble és un poder polític, i nosaltres no deixarem d'apel·lar a aquesta consciència de justícia.

La Constitució de Weimar no és una constitució socialista. Però defensem els principis de l'Estat de dret, la igualtat i el dret social que hi són consagrats. Nosaltres, els socialdemòcrates alemanys, ens comprometem solem-

nament en aquest moment històric amb els principis de la humanitat i la justícia, de la llibertat i del socialisme.

Cap llei de capacitació els proporciona el poder per a destruir idees que són eternes i indestructibles. Vostès mateixos es reconeixen, malgrat tot, com a socialistes. Les lleis contra els socialistes no van acabar amb la socialdemocràcia.¹ Les noves persecucions proporcionaran noves forces a la socialdemocràcia.

Saludem els perseguits i els oprimits. Saludem els nostres amics al Reich. La seva fermesa i la seva lleialtat mereixen admiració. El coratge de les seves conviccions, la seva indestructible confiança, garanteixen un futur més lluminós. ■

1 Després de dos intents d'assassinat contra el kàiser Guillem I, el canceller alemany, Otto von Bismarck, va impulsar el 1878 diverses lleis que pretenien acabar amb el moviment socialista, a qui feia responsable dels intents de magnicidi i l'organització d'una revolució al país. Es van prohibir diaris i sindicats socialdemòcrates per evitar la difusió de les seves idees amb l'objectiu de frenar i revertir el creixement del Sozialdemokratische Partei Deutschlands [Partit Socialdemòcrata Alemany]. Amb la dimissió de Bismarck el 1890, aquestes lleis, que no van assolir els seus objectius polítics ja que el partit va continuar malgrat tot creixent, no van renovar-se.